

богата библиотека, съ книги на разни езици, и физическа лаборатория; и покрай науката се преподавала и новата алиодидактическа метода, която после учениците разнасяли навредъ. Говорейки веднажъ за учителите си и за духа на преподаването въ Кидония, който отговарялъ на тоя въ Хиосъ, Янина, Смирна и други гръцки културни центрове, Селимински забелязва: „Тези учители вдъхновяваха младежъта съ най-новите идеи на въка. Старите учения и методи за преподаване се изхвърлиха; опитните докази по физика, химия и пр. въ тези училища дадоха мощенъ тласъкъ за възраждането на духа у юго-източните европейски народи. Списанието *Λόγιος Ερμής*, издавано въ Виена, пръскаше новите знания, открития, събития отъ политическия животъ на Европа; съчиненията на Корай, Антимъ Гази, Вардалахъ и други такива маже, възползвани отъ обстоятелствата, допринесоха грамадна услуга не само на гръците, но и на всички други народи, които, по нѣмане на свои, ги използваха“.

Като читателъ на *Λόγιος Ερμής*, което било редактирано отъ А. Гази и излизало въ течение на десетъ години (1811—1821), до гръцкото възстание, Селимински е изработвалъ своя политико-общественъ мирогледъ и се е надъхвалъ съ идеите, които ще станатъ двигателъ и на собствената му дейност. Същото е било и при другите българи, които учили въ Кидония или въ останалите добри училища. „Българите, като свършваха своите науки въ тяхъ, се връщаха въ България и разпръсваха тамъ просветителните лжии между своите сънародници, всички единъ споредъ силите си“. Уроците, описаните въ лабораторията, новиятъ хоризонтъ отъ знания възбудили у тия пламенни младежи „невъздържана наклоненостъ къмъ науката“. „Всъка нова идея и всъко ново знание бѣха за учениците все по удивителни и пръскаха нова свѣтлина върху истината“, бележи Селимински. И той, който умѣе да ни загатва тъй сполучливо дѣлбокия превратъ въ умовете, при внезапния този преходъ отъ първобитно и сухо келийно обучение къмъ свежо и сериозно европейско знание, което откривало съвсемъ нова картина на свѣта и съвсемъ нови задачи за образование, добавя въ спомените си — специално за ония, които се готвѣли за свещеници: „Новите философски идеи и физико-химически открития . . . породиха